

2019-2020 BAHAR DÖNEMİ SOSYOLOJİ ATÖLYE ÇALIŞMALARI

Sosyoloji disiplinde kendini akademik olarak geliştirmek isteyen öğrencilere çeşitli alanlarda ciddi okumalar yapmalarına olanak sağlayan atölye çalışmaları 2019-2020 Bahar döneminde de devam edecektir.

Sosyoloji atölyesinin amacı; sosyoloji, siyaset bilimi, kültürel çalışmalar gibi sosyal bilim alanlarında yüksek lisans ve doktora yapmak isteyen, akademi içinde yer almak isteyen öğrencilere bir başlangıç sunmaktadır. Sosyoloji atölyesi, çok disipline olmuş, organize, düzenli bir biçimde uygulanacağından, bu uygulamanın ciddiyetine dikkat çekmek isteriz.

- **Marksist Kuram Üzerine Dersler Atölyesi -Koordinatör: Arş. Gör. Arş.Gör. AYHAN KOÇKAYA**
iletişim: kockaya@sakarya.edu.tr

2009 yılında çekilen bir fotoğrafta Fransa'nın o dönem başbakanı olan Nicolas Sarkozy'nin Karl Marx'ın *Das Kapital*'ini okurken görülmesi ve aynı yıl İtalya ekonomi bakanı Giulio Tremonti'nin, global çaptaki krizleri açıklarken Marx'tan yaptığı alıntılar *tarihin sonu* ve *liberalizmin son uğraklığı* konusunu da tartışılabilir hale getirmekteydi. Ayrıca kesintisiz üretim ve tüketime dayalı bir ekonominin mevcut açmazlarını kendinden menkul bir şekilde halledebileceği de artık daha fazla sorgulanır bir önermeydi. Kapitalizmdeki krizlerin arızî ve radikal bir şekilde ortadan kaldırılabildiğini öne süren yaklaşıma, krizlerin bizatihî kapitalizmin kendi iç mekanizmasının bir *gerekliliği* olduğunu söyleyen bir başka düşünür daha vardı: Karl Marx.

1844 yılında, doktorasını üç yıl önce bitirmiş genç bir felsefeci olarak Marx kendi felsefi konumunu oturturken büyük oranda Hegel'in etkisindedir ve Hegel'in *Ruhun Fenomenolojisi*'nden "kendi felsefesinin hakiki anlamdaki doğum yeri ve gizemi" diye bahseder. Öyle ki, Marx'ın daha sonra geliştireceği "kapitalist" ve "işçi" arasındaki diyalektik, Hegel'in "efendi" ve "bağımlı" arasında kurduğu ilişkinin pratik alandaki yansımalarından başka bir şey değildir ve ayrıca Marx'ın sınıf ve toplum kuramı, emek ve üretim ilişkileri sonucunda ve sınıfsal konum değişkenine bağlı olarak yaşanan *yabancılaşma* olgusunun analizi ve eleştirisidir. Sosyolojide çatışmacı kuramın öncülerinden olduğu kabul edilen Marx ile, örneğin yine on dokuzuncu yüzyılda yaşamış bir başka düşünür, Alexis de Tocqueville arasında çok temel bir fark vardır: Tocqueville'e göre insanlık tarihi insanların sürekli olarak birbirleriyle eşitlenmesinin tarihiyken, Marx için tarih toplumlar içindeki sınıf mücadelesinin tarihidir. Tocqueville, insanların eşitlenmesinin temelinde demokrasiyi görürken Marx sınıfsal mücadelenin temelinde kapitalistleşme seyrini görür. Marx'a göre kapitalist toplum, tarih boyunca görülen sınıfsal ikiliklerin son sahnesidir ve bu toplumda da *mücadele* kaçınılmazdır. Dolayısıyla Marx'ın felsefesini ve toplum kuramını anlamak için sosyolojideki çatışmacı yaklaşımı bilmek gerekmektedir.

Buna bağlı olarak, beş haftalık bu derslerde ilk olarak sosyolojideki çatışmacı kuram yaklaşımının temel kavramları üzerinde durulacak, sonrasında Karl Marx'ın düşüncesi, kimi ek kaynakların yanı sıra kendisinin ilk dönem eserleri baz alınarak incelenecektir.

Haftalık Konular ve Kaynaklar:

1. **Hafta**

John J. Macionis - *Sosyoloji* "Tabakalaşma ve Çatışma" Bölümü

2. **Hafta**

Ted Benton – Sosyolojinin Felsefi Kökenleri "8. Bölüm - Karl Marx ve Friedrich Engels: Tarih Felsefesi ve Bilgi Teorisi"

3. **Hafta**

Tom Bottomore – Marksist Düşünce Sözlüğü "*İdealizm ve Materyalizm*" maddeleri

Karl Marx - Feuerbach Üzerine Tezler

4. **Hafta**

V.İ. Lenin - Karl Marx ve Marksizm Üzerine

5. **Hafta**

Karl Marx – Friedrich Engels - Komünist Manifesto, Yordam Yayınları

- **Not: Okuma grubu kontenjanı 15 kişi ile sınırlıdır. Tüm sınıflar için önerilir.**

- **Sosyal Bilimlerde Temel Yaklaşımlar ve Metodoloji Atölyesi** – Koordinatör: Arş. Gör. Osman AYDOĞAN, aydogan@sakarya.edu.tr

Sosyolojiyi anlamak her şeyden önce onun ortaya çıkış ve gelişiminin düşünsel ve tarihsel koşullarını yani bağlamını kavramaktan geçer. Bu nedenle atölyede öncelikle sosyal bilimlere oluşturan ve olgunluk kazandıran, bir anlamda sosyolojiye de meşruluk kaynağı sağlayan yaklaşımlar ve metodolojiler üzerine özel okumalar gerçekleştirilecektir. Haftalık olarak yer alan konularla özellikle sosyolojinin tarihsel sosyolojisi ve bu bilimin erken dönemdeki bağlamına ışık tutmak amaçlanmaktadır.

Haftalık Konular ve Kaynaklar;

1. **Hafta:** Aydınlanma ve Sosyoloji
Kaynak: Callinicos, Alex (2011), Toplum Kuramı: Tarihsel Bir Bakış, İletişim Yayınları: İstanbul. (s. 31-52)
  2. **Hafta:** Sosyolojide Paradigma Değişimleri
Kaynak: Turner, Stephen P. (2008), Sosyal Teori ve Sosyoloji, Küre Yayınları: İstanbul. (2. Kısım: s.63-115)
  3. **Hafta:** Klasikler Ne Söyler?
Kaynak: Turner, Stephen P. (2008), Sosyal Teori ve Sosyoloji, Küre Yayınları: İstanbul. (s. 27-47).
  4. **Hafta:** Emile Durkheim ve Akademik Sosyoloji
Kaynak: Kabakcı, Enes (2019), Sosyolojiyi Kurmak, Vadi Yayınları: İstanbul. (s. 171-252).
  5. **Hafta:** Max Weber
Kaynak: Callinicos, Alex (2011), Toplum Kuramı: Tarihsel Bir Bakış, İletişim Yayınları: İstanbul. (s. 227-261)
- Ek Öneriler:**
- Donatella Della Porta Michael Keating (2015), Sosyal Bilimlerde Yaklaşımlar ve Metodolojiler, Küre Yayınları: İstanbul.
  - Derek, Layder (2006), Sosyal Teoriye Giriş, Küre Yayınları: İstanbul.
- **Not: Okuma grubu kontenjanı 15 kişi ile sınırlıdır. Tüm sınıflar için önerilir.**

- **Göç Çalışmaları Okumaları Atölyesi-** Koordinatör Arş. Gör. Hüsna ERGÜN- husnaergun@sakarya.edu.tr

Bilindiği üzere çağdaş dünyamız kitlesel göç akını ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu doğrultuda göç ve göçmenlik olgusu günümüz alan literatüründe toplumsal bağlamda açığa çıkmış bulunan sorunsallara ve uygulamalara yönelik birçok çalışma yapılmaktadır. Bu atölyenin amacı göç alan yazınında yer alan kuramsal yaklaşımları incelemek ve bu incelemenin ardından toplumsal sorunlara yol açan etmenlerin neler olduğunu alan yazınından hareketle tespit etmek ve en nihayetinde birarada yaşama etiğinin tesisinin neler gerektirdiğini ve bunun başarılmasının yollarının neler olduğuna yönelik sosyolojik bir muhayyile gerçekleştirmektir.

Haftalık Konular;

1.HAFTA; Göç Kuramları ve Kavramları Üzerine

2.HAFTA; Kitlesel Göç ve Mültecilik Olgusu

3.HAFTA; Göç ve Göçmenlik Olgusunun Hukuki Boyutunun Dünya ve Türkiye Özelinde İncelenmesi

4.HAFTA; Göçmenlere Yönelik Algı Ve Tutumları Besleyen Mekanizmaların Saha Araştırmaları Üzerinden Analizi

5.HAFTA; Ben ve Öteki Ayırımından Birlikte Yaşayabilir miyiz ?'e Geçiş Süresinde Açığa Çıkan Kuramsal Yaklaşımlar Ve Uygulamalar

İlgili Kaynaklar;

Göker. G, (2015), Göç Kimlik Aidiyet: Kültürlerarası İletişim Açısından İsveçli Türkler, Literatürk Yayıncılık, Konya.

Touraine. A, (2001), Birlikte Yaşayabilecek Miyiz ?, Olcay, K (çev). Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Halbwachs. M, (2017), Kolektif Hafıza, Barış, B (çev). Heretik Yayıncılık, Ankara.

Schanpper. D. (2005), Öteki İle İlişki, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Allport, G.W.(2016), Önyargının Doğası, Sakarya Üniversitesi Kültür Yayınları, Sakarya.

Biner , Ö. (2016), Türkiye'de Mültecilik, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Erdoğan, M. (2017), Suriyeliler Barometresi, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Erdoğan, M. (2017), Türkiye'deki Suriyeliler, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Çayır, K . Ceyhan, A. (2013), Ayrımcılık: Çok Boyutlu Yaklaşımlar, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Semerci, U. (2017), Bizliğin Aynasından Yansıyanlar, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Başvuru ve başvuru koşulları:

1. Her okuma grubunun kontenjanı koordinatörü tarafından belirlenecektir.
2. Her öğrenci bir gruba katılabilir.
3. Öğrencinin sorumlu olunan kitapları okumaması ve devamsızlık yapması halinde, öğrenci gruptan çıkarılacaktır.
4. Başvuru **26 Şubat Çarşamba Saat 17:00'ye** kadar ilgili grubun koordinatörlerine mail yoluyla ya da şahsen yapılacaktır.
5. Başvuruların değerlendirilerek duyurulması **2 Mart 2020.**
6. Atölye çalışmalarının Başlangıç Haftası **9 Mart 2020.** Toplantıların yapılacağı gün ve saatler daha sonra seçilen öğrencilerle istişare edilip belirlenecektir.

- **Reading Skills for the Social Sciences**

Koordinatör: Arş. Gör. Mehmet Murat ŞAHİN mmsahin@sakarya.edu.tr (Tüm sınıflar için önerilir)

This workshop aims to further develop the English language skills of our sociology students. Learning topics include reading and translating texts on sociological theory and research as well as developing writing and oral presentation skills for academic studies. It primarily requires an advanced level of Turkish as well as an intermediate level of English language and, most importantly, a curiosity to read and translate topics on sociological theory and research. The workshop comprises practical exercises in reading articles and essays. The focus lies on enhancing students' skills of mastering English in reading and understanding texts originally written in English. In a workshop setting we will read and discuss a series of texts as we talk about the language of sociological theory and research and do exercises in translating them into Turkish with a critical awareness of certain problems of doing sociology in a non-Western location, namely Turkey.

Sources:

R. R. Jordan, English for Academic Purposes: A Guide and Resource Book

Haarman L., Leech P., Murray J. Reading Skills for the Social Sciences

Howard S. Becker, Writing for Social Scientists: How to Start and Finish Your Thesis, Book, or Article